

Boshouwer bekiendte Nederlænder Marchelis Boshouwer

Han hed Marchelis Boshouwer og havde - sagde han - i en årrække tjent som rådgiver for kejseren over Ceylon. Nu havde kejseren sendt sin betroede rådgiver ud i verden for at finde et land, der ville hjælpe ham mod portugisernes kolonisering af Ceylons kystområder. Holland var ikke interesseret, men det var Christian IV - ikke mindst da Marchelis Boshouwer forklarede, at han havde Ceylon-kejserens fuldmagt til at underskrive traktater og indgå forbund med europæiske fyrster.

Den 30. marts 1618 indgik Danmark og Ceylon et forbund, som indebar, at Danmark skulle støtte kejseren med et krigsskib og 300 landtropper mod at få eneret på al europæisk handel på Ceylon i 12 år.

Og så var det ellers bare afsted. Otte måneder efter at traktaten blev indgået, var »den ostindiske flåde,« som Christian IV kaldte ekspeditionens fem fartøjer, under kommando af den kun 24-årige admiral Ove Gjedde på vej ud for at få del i Østens utømmelige skatkammer.

Ekspeditionen skulle dog ikke gå helt som planlagt.

»Det forjette Land«

Det tog den unge admiral Gjedde og hans besætning af søfolk og soldater over halvandet år at nå frem til Trincomalee. Den 16. maj 1620 ankrede han op ved det, der ikke alene er verdens største, men angiveligt også smukkeste naturhavn, idet Trinco, som byen også kaldes, ligger på en lang halvø mellem havet og en uendelig stor bugt.

»Den 16. om Morgenen saae vi (det forjette Land) Ceilon med stor Glæde,« skrev Ove Gjedde i sin dagbog.

Parentesen om »det forjette Land« afspejler måske admiralens umådelige træthed oven på en sejlads, der ikke alene havde taget længere tid end beregnet, men som også havde været yderst besværlig og fyldt med farer: Besætningen var ikke første classes folk, og på et tidspunkt kom det til et åbent mytteriforsøg. Flåden blev flere gange splittet i hårde storme, den blev overfaldet af sørøvere, og mandskabet kom både til at mangle mad og drikke. Sømandens værste fjende, skørbugen, kom ombord, og da skibene omsider nåede frem, var adskillige hundrede mænd bukket under. Kun godt halvdelen af besætningerne nåede frem, anslår forfatteren Hans Hartvig Seedorf i sin bog fra 1950 om Ove Gjeddes bedrifter, »Ceylon - vort tabte paradis.«.

Hvis parentesen om det forjættede land er skrevet efterfølgende, kan den også være et udtryk for den skuffelse over den modgang, som også mødte Ove Gjedde, han gik i land.

Det viste sig nemlig, at den hollandske verdensmand, som Christian IV havde indgået en aftale med, var fuld af løgn. Og nu var han død. Det skete undervejs. Det var således ikke den mægtigste af Ceylons mange kejsere, som Danmark havde sluttet kontrakt med. Det var derimod kongen af Kandy, som dengang var Ceylons hovedstad. Og nok var Kandy-kongen fornem, men altså ikke så

magtfuld, som Christian IV havde fået indtryk af. Desuden - viste det sig også - havde kongen af Kandy tre år forinden indgået en fredsaftale med de portugisere, som danskerne skulle ud og beskytte kongen imod.

Tranquebar ca. 1600